
Partitive konstruktioner i spansk

Af Henrik Høeg Müller

INDLEDNING

I 2004 anbefalede Niels Davidsen-Nielsen mig til et stipendium fra Carlsbergfondet, som jeg var så heldig at få. Stipendiet muliggjorde, at jeg i 2006 kunne færdiggøre min doktor-disputats om spanske syntagmatiske nominalkomposita, som for ganske nylig er blevet antaget til forsvar. Jeg vil gerne takke Niels for det flotte faglige skudsmål, han gav mig i den forbindelse, ved i dette festskrift at bringe et til lejligheden bearbejdet udsnit af disputatsen.

RENE PARTITIVER

Partitive konstruktioner, i den danske grammatiske tradition ofte refereret til som mængdehelheder bestående af en specifikator/mængdeled og et artsled (se fx Mikkelsen 1911, Diderichsen 1976/1966 og Daugaard 1994), som de eksemplificeres nedenfor i (1), adskiller sig grundlæggende fra gængse syntagmatiske komposita af typen *barco de guerra* 'krigsskib' – noteres [N1 præp. N2] – på to måder: N2 fungerer ikke som modifikator i forhold til det morfo-syntaktiske kerneled N1, og derfor denoterer den partitive konstruktion ikke en instans af den klasse, der udgør kerneleddets ekstension. Der etableres altså ikke en hyponymi-relation mellem [N1 præp. N2] og N1, som det ellers er tilfældet i forbindelse med syntagmatiske komposita. Eksempler som *manajo de rábanos* eller *trozo de carne* denoterer ikke en særlig type bundt eller stykke, idet *manajo* og *trozo* i disse konstruktioner fungerer som specifikatorer, der betegner en mængde eller en del af noget.

- (1) a. *Manojo de rábanos* 'bundt radiser'
 b. *Trozo de carne* 'stykke kød'
 c. *Pico de montaña* 'bjergtop'
 d. *Taza de té* 'kop te'

De nominale elementers funktioner i de partitive konstruktioner, hvor substantivet i N1-position denoterer arbitrære dele eller kvanta af noget, kan afbildes på følgende måde:

(2)	TROZO	DE	CARNE
	N1	+	N2
	Specifikator		Semantisk kerne
	Morfo-syntaktisk kerne		

De rene partitiver kan underinddeles i ekstraherende partitiver, gruppeddannende partitiver og partitiver, der denoterer topologiske dele, i henhold til hvilken type udsnit af en helhed de realiserer (se Climent 2001: 197). Det er det samme som at sige, at de partitive specifikatorer pålægger det argument, dvs. N2, de indgår i konstellation med, visse semantiske selektionsrestriktioner.

Typisk for langt de fleste partitive specifikatorer er, at de stiller krav om, at det selekterede argument denoterer uafgrænsede entiteter i form af masser eller individhelheder. Masser manifesterer sig sprogligt som substantiver i singularis (*miel* 'honning'), mens individhelheder både kan angives af substantiver i pluralis (*verduras* 'grøntsager') og singularis (*ganado* 'kvæg').

Ekstraherende partitiver

Container-substantiver og måleenhedsdenoterende substantiver, som udgør en delmængde af de ekstraherende partitiver, kan både selektere masser og individhelheder, jf. følgende eksempler¹:

- (3) a. *Copa de coñac* 'glas cognac', *saco de harina* 'sæk mel', *espuerta de cabón* 'kurv kul',
cartón de vino 'karton vin', *sobre de azúcar* 'brev sukker', *frasco de perfumen* 'flaske
 parfume'

¹ Container-substantiver er logisk polyseme mellem en læsning som partitiver og selvstændige objekter, jf. kontrasten mellem *he roto una taza de té* 'jeg har ødelagt en tekop' og *he tomado una taza de té* 'jeg har drukket en kop te'. Generelt tager jeg dog ikke i denne artikel stilling til, hvorvidt spanske strukturer bedst lader sig oversætte til danske komposita eller mængdehelhedskonstruktioner i de enkelte tilfælde.

b. *Carro de verduras* 'vognfuld grøntsager', *camión de ganado* 'vognladning kvæg', *caja de ceras* 'æske tændstikker', *cartucho de avellanas* 'kræmmerhus hasselnødder', *cesta de huevos* 'kurv æg', *olla de patatas* 'gryde kartofler'

- (4) *Kilo de harina/ leche/ avellanas/ patatas* 'kilo mel/ mælk/ hasselnødder/ kartofler'; *litro de cerveza/ coñac/ leche* 'liter øl/ cognac/ mælk'; *medio metro de nieve/ hilo/ tela* 'halv meter sne/ tråd/ stof'

De konkrete container-substantivers denotater er pga. deres udformning, og hvad de normalt bruges til, selvfølgelig så særligt disponerede for at indgå i konstellationer med substantiver, der enten denoterer fast stof eller væsker, hvilket også gælder de måleenhedsdenoterende substantiver, hvor *kilo* implicerer, at argumentets denotat kan vejes, *litro*, at det er en væske, og *metro*, at det har en fast form og en udstrækning. Der er dog ikke noget i vejen for, at nogle partitive substantiver kan specificere både en mængde væske og fast stof, jf. *lata de cerveza* 'dåse øl' vs. *lata de espárragos* 'dåse asparges'.

Andre ekstraherende partitiver er kun i stand til at selektere masser, og ofte er denne type partitiver faktisk endnu mere semantisk specialiserede i den forstand, at de specifikt stiller krav om, at den helhed, de foretager deres arbitrære afgrænsning inden for, enten skal være en kompakt substans eller en form for mere "luftig" eller "granulat-lignende" masse (se også Climent: *ibid.*), jf. (5). Nogle er endda så specialiserede, at der er tale om en decideret kollokation.

- (5) a. *Mendrugeo de pan* 'humpel brød', *rebanada de pan* 'skive brød', *loncha de mortadela* 'skive mortadel', *trozo de queso* 'stykke ost', *barra de hielo* 'stang is', *rodaja de piña* 'skive ananas', *terrón de azúcar* 'knald sukker', *bola de helado* 'kugle is'
b. *Copo de avena* 'gryn havre', *grano de sal* 'gran salt', *pelusa de algodón* 'fnug bomuld', *mota de carboncillo* 'flage sod'

I få tilfælde kan de ekstraherende partitiver udvælge en enkelt enhed af den individualitet, argumentet denoterer, jf. konstruktioner som *pieza de artellería* 'stykke tungt skyts' og *unidad de ganado* 'stykke kvæg'.

Gruppedenoterende partitiver

De gruppeddannende partitiver, som også omfatter numeraliesubstantiver som *par*, *docena*, *millón* etc., der selvfølgelig i sagens natur og i modsætning til de øvrige gruppeddannende partitiver angiver et eksakt antal, adskiller sig fra de ekstraherende partitiver for det første ved, at det argument, de selekterer, skal denotere en individualitet, og for det andet ved – hvilket er en direkte konsekvens af det første, og i øvrigt også ligger i selve

betegnelsen – at de altid etablerer en delmængde af N2's denotat, der består af mere end ét element. Oppositionen mellem betegnelserne ”ekstraherende” og ”gruppedannende” kan på sin vis forekomme misvisende eller arbitrær, idet der i begge tilfælde jo foregår en specificering eller individualisering af en masse eller mængde. Det eneste, der adskiller en konstruktion med container-substantiv som specifikator som fx *cesta de huevos* ’kurv æg’ fra en konstruktion med gruppedannende partitiv som fx *banda de ladrones* ’bande tyve’, er, at container-specifikatoren pga. sin denotationelle affinitet til fysiske genstande udformet som en beholder tilfører N2's denotat en fast ydre grænse. En sådan fysisk afgrænsning etableres ikke af de gruppedannende partitiver, der eksemplificeres i (6).

- (6) *Bandada de loros* ’flok papegøjer’, *puñado de valientes* ’håndfuld modige (mænd)’, *serie de motivos* ’række motiver’, *ramo de flores* ’buket blomster’, *lista de desleales* ’række troløse’, *tribu de gitanos* ’flok sigøjnere’, *ejército de empresarios* ’hær (af) forretningsmænd’, *fajo de billetes* ’bundt sedler’, *enjambre de mendigos* ’sværm (af) tiggere’, *mazo de llaves* ’bundt nøgler’, *baraja de cartas* ’spil kort’

I forbindelse med eksempler som *lista de desleales* og *tribu de gitanos* kan man ikke uden en konkret kontekst afgøre, om N1 skal fortolkes som specifikator eller som havende sin oprindelige selvstændige egenbetydning. Nedenfor i (7) illustreres forskellen mellem de to læsninger.

- (7) a. *Había llegado el “Grunge”, y con él toda una tribu de músicos que para algunos ya no eran considerados “tan” músicos.*
 ”Grunge” var kommet frem og med den en hel hærskaer af musikere, som nogen syntes ikke var så meget musikere endda’
- b. [...] *Sr. Wonka, un personaje tan peculiar como su propia factoría en la que trabaja toda una tribu de pigmeos africanos.*
 ’Hr. Wonka, en figur der er lige så mærkelig som hans fabrik, hvor der arbejder en hel stamme af afrikanske pygmæer’
- c. *El propio Puccini exigió toda una lista de cambios.*
 ’Puccini selv krævede en lang række ændringer’
- d. *El nuevo diccionario de la Real Academia incluye toda una lista de anglicismos aceptados.*
 ’Det Kongelige Akademis nye ordbog indeholder en lang liste med accepterede anglicismer’

I (7ac) fungerer *tribu* og *lista* som mængdespecifikatorer og betyder noget i retning af ”en lang række/gruppe/flok [...]”, mens de samme substantiver i (7bd) bibeholder deres oprindelige betydning. Der sker i tilfælde som (7ac) en reklassificering af de almindelige appellativer, således at de går over og fungerer som specifikatorer. Det er præcis ved den proces, de metaforiske partitive konstruktioner dannes – jf. også eksempler i (6) som *enjambre de mendigos* ’sværm (af) tiggere’ og *ejército de empresarios* ’hærskare (af) forretningsmænd’ – hvilket kommenteres mere indgående i afsnittet ”Metaforiske partitiver”.

Partitiver, der denoterer topologiske dele

De specifikatorer, der betegner topologiske dele af noget, står i modsætning til de i de foregående afsnit beskrevne typer og undertyper derved, at det argument, de selekterer, skal optræde i singularis og denotere et nonspecifikt individ.

- (8) *Pico de montaña* ’bjergtop’, *cresta de montaña* ’bjergryg’, *cresta de ola* ’bølgetop’, *ladera de monte* ’bjergside’, *punta de pie* ’tåspids’, *punta de lengua* ’tungespids’, *extremo de cuerda* ’rebende’

At de topologiske betegnelser har dette selektionsmønster, er der sådan set ikke noget overraskende i. I modsætning til masser og individhelheder består individer prototypisk af indbyrdes forskellige typer af dele, der er arrangeret på en særlig måde. Det betyder, at individer har en form og en grænse, hvilket igen gør, at de kan være spatialt orienterede. For at en specifikator kan afgrænse en topologisk del af noget, skal det være muligt at identificere dele af en helhed i henhold til helhedens form eller placering. Både masser og individhelheder har fleksibel form, er amorfe, fordi de består af henholdsvis en substans, i bred forstand, og ensartede dele, og derfor kan deres sproglige repræsentation ikke selekteres af en topologisk specifikator. Den topologiske specifikator kræver af sit nominale argument, at det denoterer en entitet, hvis fremtrædning gør, at forskellige dele af entiteten kan identificeres med udgangspunkt i deres placering.

Det er meget vigtigt i denne sammenhæng at skelne skarpt mellem den non-specifikke individlæsning af substantiver og det fænomen, hvor et individdenoterende substantiv omkalfatres til at denotere en masse som i nedenstående eksempler:

- (9) a. [...] *esta cantidad de ingredientes (muchacha montaña, mucha contra reloj, corredores especialmente motivados y necesitados de triunfos) [...]*
 [...] denne mængde af ingredienser (meget bjerg, meget enkeltstart, ryttere, der er topmotiverede og har brug for succes [...])

b. *Este año ya hay montaña en la séptima etapa, hay que estar bien desde el comienzo y no desde la segunda semana.*

‘I år er der allerede bjerg på syvende etape, man skal køre godt lige fra starten og ikke først fra den anden uge’

I sin læsning som nonspecifikt individ denoterer substantivet *montaña* en afgrænset og spatialt orienteret enkeltentitet, hvis dele kan individualiseres af topologiske specifikatorer, mens det i sin læsning som masse optræder som et grænseløst fænomen, der jf. eksemplerne kan indgå som en ingrediens i cykelløb.

METAFORISKE PARTITIVER

Nedenfor ses en række eksempler på denne specielle type af partitiver.

(10) *Nube de contradicciones* ‘sky af modsigelser’, *vulcano de energía* ‘vulkan af energi’, *ola de odio* ‘bølge af had’, *sombra de preocupación* ‘skygge af bekymring’, *reguero de deudas* ‘strøm af gældsposter’, *ristra de juramentos* ‘ranke af løfter’, *lluvia de chispas* ‘regn af gnister’, *islot de felicidad* ‘ø af lykke’, *avispero de prevaricadores* ‘hvepserede af forsømmere’, *oleada de ternura* ‘bølge af ømhed’, *torbellino de emociones* ‘hvirvelvind af følelser’, *relámpago de intuición* ‘lyn af intuition’, *escaparate de oportunidades* ‘udstillingsvindue af muligheder’, *racha de enfermedades* ‘vindstød af sygdomme’

N1 i de metaforiske partitive konstruktioner udgøres ofte af et substantiv, der denoterer et naturfænomen, mens nominalargumentet, N2, er et abstrakt substantiv. I eksempler som *ristra de juramentos* og *reguero de deudas* denoterer N1 dog ikke et naturfænomen, og nedenstående eksempel (11) viser, at N2 heller ikke nødvendigvis behøver at være et abstrakt substantiv.

(11) *Los refugios de animales pueden convertir la inundación de animales en flujo de caja.*
‘Dyrrefugier kan omdanne oversvømmelsen med dyr til en pengestrøm’

De metaforiske partitiver synes at udgøre en hybrid mellem de rene partitive konstruktioner og gængse syntagmatiske komposita. De metaforiske partitiver danner i lighed med de rene partitiver ikke hyponymi-relationer. Udtryk som *avalancha de información* ‘lavine af information’ og *lago de vino* ‘sø af vin’ er ikke underbegreber til *avalancha* og *lago*, men denoterer en vis (stor) mængde af den entitetstype, der denoterer af N2. På den anden side

fremstår N1 som et selvstændigt betydningselement, hvis konceptuelle indhold kan blive gjort til genstand for beskrivelse af et prædikat, som det er tilfældet med *avalancha* i (12) nedenfor. I den henseende ligner de metaforiske partitiver de syntagmatiske komposita og er fundamentalt forskellige fra de rene partitiver.

(12) a. [...] *criterios sumamente eficaces para ordenar la avalancha de información que nos inunda.*

‘[...] virkelig effektive kriterier til at ordne den lavine af information, som oversvømmer os’

b. [...] *se trata de la mejor forma de combatir la avalancha de información que se nos echa encima cada día.*

‘[...] det drejer sig om den bedste måde at bekæmpe den lavine af information, som bliver kastet i hovedet på os hver dag’

c. *El mundo es „azotado y sepultado de manera insensata bajo una avalancha de información [...]“*

‘Verden bliver “hæret af og begravet under en lavine af information på en tåbelig måde [...]’

Det vil sige, at N1 i de metaforiske partitiver indtager en tilstrækkelig prominent position til i sig selv at udgøre et selvstændigt udgangspunkt for prædikation. Diskursens fokus kan, fx via prædikater som *inundar* ‘oversvømme’, *combatir* ‘bekæmpe’, *sepultar* ‘begrave’ og *echarse encima* ‘kaste sig over’, rettes mod det mentale billede, vi har af en lavine, og det bliver pga. metafordannelsen naturligt at tale om information, som om det var en lavine. Modsat er det også muligt, fx ved anvendelse af et prædikat som *publicar* ‘publicere’ som i nedenstående eksempel, ikke at gøre diskursivt brug af metaforen, men blot prædicere noget om det element, som i en objektiv kommunikativ forstand er konstruktionens semantiske kerne, nemlig N2. Udtrykket *avalancha de información* denoterer jo naturligvis ikke en lavine, men en stor mængde af information, der så kan opleves og beskrives som en lavine.

(13) *La avalancha de información que se publica en las revistas científicas ha [...]*

‘Den lavine af information, som publiceres i de videnskabelige tidsskrifter, har [...]’

Denne betydningsmæssige ”dobbeltthed” mener jeg, kan forklares med udgangspunkt i følgende overvejelser. Betragtes de metaforiske konstruktioner i udgangspunktet som havende strukturen [N1_{kerne} præp. N2_{modifikator}] kan relationen mellem de to nominalkomponenter analyseres sådan, at modifikatoren aktiverer N1’s konstitutive betydningsdimen-

sion (se Pustejovsky 1995). For eksempel fremkalder *contradicciones* 'modsigelser' og *odio* 'had' i *nube de contradicciones* 'sky af modsigelser' og *ola de odio* 'bølge af had' den betydningssrelation, at kernesubstantiverne *nube* og *ola* udpeger en helhed, som består af modifikatorernes denotater. Sagen er så den, at N2's denotat i de pågældende tilfælde bryder med vores forventninger til, hvad den af N1 denoterende entitet normalt består af. Ifølge vores viden om verden består bølger og skyer ikke af had og modsigelser, men derimod af vand i forskellige former. Ved at indsætte substantiver som *contradicciones* og *odio* på modifikatorpladsen imødekommes forventningerne til stimulering af kernesubstantivernes leksikalske indhold ikke. Faktisk er det slet ikke forventeligt i disse tilfælde, at N2 i det hele taget aktiverer N1's konstitutive betydningssdimension, idet substantiverne *nube* og *ola* som et inhærent betydningstræk indeholder den leksikalske information, at deres denotater består af vand. (Der ses her bort fra muligheden af ved semantisk indsnævring af N2 at kunne specificere et ikke-metaforisk, konstituensmæssigt betydningssindhold, der ikke allerede principielt er til stede i kernesubstantiverne, som fx i *ola de agua salada* 'bølge af saltvand'). Det hører simpelthen til, hvad man kunne kalde definitorisk viden om bølger og skyer, at de består af noget, nemlig vand. Derfor ville det normalt også være redundant eller pleonastisk på den sproglige overflade via en modifikator at aktivere den konstitutive betydningssrelation som i **ola de agua* 'bølge af vand' eller **nube de agua* 'sky af vand', medmindre selvfølgelig konstruktionerne optrådte i en kontrastiv kontekst. Grunden til, at man alligevel kan eksplicite opbygningsdimensionen i tilfælde som *nube de contradicciones* og *ola de odio*, er selvfølgelig, at N2 bryder med de "leksikalske" forventninger og dermed tilfører konstruktionen semantisk information, som ikke er der i forvejen.

Det forholder sig dog ikke nødvendigvis sådan, at N2 behøver at specificere betydningstræk, som ellers ligger inhærent i N1, for at der etableres en metaforisk konstruktion, jf. fx (7ab) *tribu de músicos* 'hærskare af musikere' vs. *tribu de pigmeos* 'stamme af pygmæer', hvor substantivet *tribu* ikke specifikt kræver at blive kombineret med et substantiv, der denoterer en særlig entitetstype, men blot stiller krav om, at N2's denotat er en human eller i hvert fald animeret størrelse. I disse tilfælde, jf. også (7cd), er forskellen mellem den almindelige konstitutive konstruktion og den metaforiske partitive konstruktion mindre markant. Det er, som om der i højere grad er en glidende overgang fra den ene til den anden type, og kontrasten mellem dem afhænger af, i hvilket omfang N2's semantiske indhold opfattes som værende i overensstemmelse med eller umiddelbart gængs i forhold til N1's semantik. Der er således forskel på den måde, hvorpå, eller de omstændigheder hvorunder, modifikatoren bryder N1's leksikalsk semantiske struktur.

Lad os vende tilbage til eksemplerne *ola de odio* 'bølge af had' og *nube de contradicciones* 'sky af modsigelser'. På et kanonisk og generisk niveau associerer vi begrebet *ola*

med en vandmasse, der bevæger sig ind mod kysten, og på et eller andet tidspunkt brydes den og oversvømmer en del af stranden for derefter at trække sig tilbage. Man kan opfatte denne beskrivelse som et bud på det billedskema, vi ud fra vores fysiske og kulturelle erfaringer har dannet os af bølgens natur. Dette stiliserede billede af en bølge, som selvfølgelig ikke er kulturelt invariant, kan give anledning til både negative og positive konnotationer. I den positive version kan bølger associeres med skønhed, muligheder, glæde, nyt liv etc., mens den negative udgave kunne indebære en opfattelse af en vild, ukontrollabel, ustoppelig og uundgåelig vandmasse, der ligesom en lavine er skadelig for omgivelserne, skyl-ler ind over dem og bringer død og ødelæggelse. Når det negativt ladede substantiv *odio* fusioneres med *ola*, dannes der en sammensat metaforisk struktur, hvor begrebet ”had” ”bæres frem” af alle de negative konnotationer, der er forbundet med *ola*.

Den samme type analyse kan anvendes på konstruktionen *nube de contradicciones* og i øvrigt mere eller mindre analogt på alle eksemplerne i (10), selv om substantiver som fx *reguero* ’strøm’ og *ristra* nok er mere værdineutrale i deres grundbetydning end de øvrige. En sky kan både give anledning til positive og negative associationer. Vanding, solbeskyttelse og smukke scenarier etc. på den ene side og dårligt vejr, kraftigt regn, mangel på lys etc. på den anden. I kombination med begrebet *contradicciones* skabes der et billede af disse modsigelser som en skræmmende grå masse, der hænger over en og truer med at bryde ud i et sandt uvejr.

Bruddet på kernesubstantivernes leksikalsk semantiske struktur medfører altså dannelsen af en metafor, og samtidig indebærer processen et perspektivskift, således at fokus i denotationel og kommunikationsmæssig forstand flyttes fra det element, strukturen tilsiger skulle være den semantiske kerne, nemlig N1, til N2. Kompositaene kan dermed noteres [$N1_{\text{specifikator}}$ præp. $N2_{\text{semantisk kerne}}$]. Diskursen handler ikke om bølger eller skyer, men i virkeligheden om had og modsigelser, der opfører sig som eller har taget form af begreberne ”bølge” og ”sky” og besidder de samme egenskaber som disse entitetstyper. Den metaforiske transformation tillader, som vi har set tidligere, at man kan kommunikere om had og modsigelser, som om de var de pågældende naturfænomener, jf. nedenstående eksempler, der er taget fra Müller (2006).

(14) a. *Una ola de odio se elevaba y fluía como sangre fundida por cada célula de su cuerpo.*

‘En bølge af had rejste og løb som smeltet blod gennem hver celle i hans krop’

b. [...] *forman esa nube de contradicciones que respiramos cada día.*

‘[...] de danner denne sky af modsigelser, som vi indånder hver dag’

KONKLUSION

Som anført tidligere er den fundamentale forskel mellem substantiver som *ola* 'bølge', *avalancha* 'lavine', *nube* 'sky' etc. og *trozo* 'stykke', *pedazo* 'stump', *pico* 'spids' etc., at de første er almindelige absolutte appellativer, der skifter funktion og bliver relationelle, når de anvendes i partitive konstruktioner, mens de sidste er født relationelle og kun kan indgå i partitive konstellationer. De absolutte substantiver kan ved brud på deres leksikalsk semantiske struktur tvinges til at fungere partielt, hvorimod de rene partitiver ikke har en selvstændig betydning. Denne forskel i leksikalsk indhold og funktion udmønter sig i, at kun de rene partitiver kan fungere som partitiver i fri nominalsyntaks, jf. nedenstående eksempler:

(15) a. *Eran ya las nueve y media de la noche, fui a la cocina para tomar un trozo de la pizza que había comido a medio día con un vaso de cola.*

'Klokken var allerede halv ti om aftenen, og jeg gik ud i køknet for at spise et stykke af den pizza, som jeg havde spist til frokost med et glas cola til'

b. *¿Cómo puedo llevar conmigo un pedazo de la paz que se siente aquí?'*

'''Hvordan kan jeg tage et stykke af den fred, som hersker her, med mig?'''

c. *Es como si el pico de la montaña que está al lado del snowpark tuviese una especie de imán especial para nubes gigantescas.*

'Det er, som om tinden af det bjerg, som ligger ved siden af snowpark, er udstyret med en speciel magnet, der tiltrækker kæmpemæssige skyer'

d. **He leído una avalancha de la información que me trajiste.*

'Jeg har læst en lavine af den information, du kom med til mig'

e. **Bebieron un mar del vino que habíamos comprado ayer.*

'De drak et hav af den vin, som vi havde købt i går'

f. **Ahora se desata una ola del odio que ha surgido entre los hijos de un mismo pueblo.*

'Nu udløses en bølge af det had, der opstået mellem børn af den samme by'

Substantiverne *avalancha*, *mar* og *ola* kan således kun danne metaforiske partitive konstruktioner, når de tvinges ind i kompositionelle strukturer, og deres leksikalsk semantisk struktur brydes af en modifikator, hvis leksikalske indhold er anderledes end forventet. Den kompositionelle opbygning påtvinger i sagens natur de to substantiver en læsning som en enhed, hvilket gør, at N1 må omfortolkes og tilskrives en ny funktion som specifikator. I den frie syntaktiske form bevarer de pågældende substantiver deres selvstændige egenbetydning, da de ikke af strukturen "presses" ind i en alternativ interpretation,

hvorfor eksemplerne (15def) må betegnes som usemantiske. Der finder simpelthen ikke en integration af de to koncepter sted, fordi konstruktionernes morfo-syntaktiske karakteristika ikke tilskynder en fusion af begreberne. Der er altså en fundamental forskel på ægte specifikatorer og substantiver, der af omstændighederne tildeles en rolle som specifikatorer.

Henrik Høeg Müller (f. 1963) er lektor ved Institut for Internationale Sprogstudier og Videnssteknologi på Copenhagen Business School.

Litteratur:

Climent, Salvador (2001): Individuation by Partitive Constructions in Spanish. I: *The Language of Word Meaning*. Red. af P. Bouillon & F. Busa. Cambridge University Press, s. 192-215.

Daugaard, Jan (1994): Mængdehelheder. I: *LAMBDA 20*. NORDLEX-projektet. Institut for Datalingvistik. Handelshøjskolen i København.

Diderichsen, Paul (1966): *Elementær dansk grammatik* (3. udg.) København: Gyldendal

Mikkelsen, Kristian (1911): *Dansk Ordføjningslære*. København: Lehmann & Stages Forlag.

Müller, Henrik Høeg (2006): Explaining **Metaphorical Partitive Constructions**. I: *Grammatica. Festschrift in honour of Michael Herslund*. Red. af H. Nølke et al. Bern, Berlin etc.: Peter Lang, s. 361-376.

Pustejovsky, James (1995): *The Generative Lexicon*. Cambridge (Mass.). London, England: MIT Press.